

УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
У БЕОГРАДУ

ПРИМЉЕНО:		16.11.2015.	
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
	ДС/21		

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ УЧИТЕЉСКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

Изборно веће Учитељског факултета Универзитета у Београду, на седници одржаној 19.10.2015. године, именовало је Комисију за припрему Извештаја о утврђивању предлога за избор једног наставника у звање доцента за ужу научну област Друштвено-хуманистичких наука, за предмет Увод у друштвене науке. У састав Комисије за избор именовани су: др Љиљана Живковић, доцент Географског факултета Универзитета у Београду за научну област Географија; др Вељко Банђур, редовни професор Учитељског факултета Универзитета у Београду за научну област Дидактика и др Предраг Ј. Марковић, научни саветник Института за савремену историју у Београду за научну област Историја XX века.

На расписани конкурс, објављен 23.10.2015. године у Службеном гласнику РС број 88, а у прописаном временском року, пријавио се један кандидат – др Миланка Џиновић.

Увидом у документацију, а према Закону о високом образовању и Статуту Универзитета у Београду и Учитељског факултета, именовани чланови Комисије подносе Изборном већу Учитељског факултета Универзитета у Београду следећи

ИЗВЕШТАЈ

Др Миланка Џиновић је уз пријаву приложила биографију у оквиру које се налази списак објављених радова, саме радове, оверену фотокопију дипломе о стеченом високом образовању, оверену фотокопију дипломе о стеченом академском називу магистра географије и оверену фотокопију уверења о стеченом научном степену доктора географије.

Биографски подаци

Миланка Џиновић рођена је у Шапцу 26. VIII 1968. године, где је завршила средњи степен Педагошке академије за образовање учитеља. Основне академске студије из географије завршила је 1995. године у Београду. Магистарски рад под насловом „Картографско моделовање структуре становништва Мачванског округа” одбранила је 2005. на Географском факултету Универзитета у Београду (ужа научна област: Географска картографија).

Докторску дисертацију под насловом „ДИДАКТИЧКА ТРАНСФОРМАЦИЈА ГЕОГРАФСКИХ САДРЖАЈА ОД I ДО IV РАЗРЕДА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ“, одбранила је 3.10.2015. године на Географском факултету Универзитета у Београду, пред Комисијом: др Јиљана Живковић, доцент Географског факултета Универзитета у Београду (ментор), др Славољуб Јовановић, доцент Географског факултета Универзитета у Београду, др Вељко Банђур, редовни професор Учитељског факултета Универзитета у Београду. Одбраном докторске дисертације Миланка Џиновић стекла је научни степен доктора географије.

Радила је, од 1994. до данас, у више образовно-васпитних установа у Београду, и то: у Основној школи „Сава Ковачевић“ у Београду (1994–1996) и Средњој техничкој ПТТ школи у Београду (1996–2008), као наставник географије; у Вишој школи за информационе и комуникационе технологије у Београду (Виша техничка ПТТ школа, 1997–2001), у звању стручног сарадника за предмет Основи ПТТ географије; на Учитељском факултету у Београду (од 2008), у звању асистента на предмету Упознавање околине.

Члан је Српског географског друштва од 2000. године.

Објављени радови

Glavendekić, M., Ivanov, B., Džinović, M., Arsović, B., Mandić, D. (2015). Educational technology in developing public awareness of tree pests and pathogens. *Šumarski list*, 9–10, 455–463. (ISSN:0373-1332) **M 23**

Благданић, С., Џиновић, М. (2014). Значај и место историјске карте у настави природе и друштва. *Педагогија*, 1, стр. 106–114. (ISSN:0031-3807) **M 51**

Džinović, M. (2013). Comparative review of geographical contents in the national curricula of some EU countries and Serbia at the primary level of compulsory education. *Journal Plus Education*, 9(2), 126–136. (ISSN:1842-077X) **B+**

Џиновић, М., Џиновић, Д. (2011). Васпитање предшколског детета кроз интегрисане активности упознавања околине и физичког васпитања. *Иновације у настави*, 3, стр.122–130. (ISSN:0352-2334)

(Рад саопштен на научном скупу међународног значаја на тему: *Методичке иновације у основношколском и предшколском образовању и васпитању, на Учитељском факултету 2010. године, штампан у целини у: Иновације у настави, број 3/11*) **M 63**

Циновић, М., Милановић, К. (2010). Услови за коришћење рачунарске опреме у васпитно-образовном раду са децом предшколког узраста. *Иновације у настави*, 3, стр. 35–44. (ISSN:0352-2334) **M 52**

Научна и стручна делатност

Кандидат има запажене резултате у научно-истраживачком раду, нарочито у склопу израде докторске дисертације, која је вишеструко повезана са друштвено-хуманистичким наукама. Радови кандидата припадају ужој научној области за који се бира.

Приказ радова

1) Комисија је за анализу, поред радова, издвојила и докторску дисертацију под насловом: „**Дидактичка трансформација географских садржаја од I до IV разреда основне школе**“, коју је Миланка Циновић одбранила 3.10.2015. године на Географском факултету Универзитета у Београду.

Нова научна открића у географији и њена трансдисциплинарност учинили су је значајнијом и захтевали су преиспитивање и превредновање географије као наставног предмета чији садржаји се изучавају на свим нивоима школовања.

Посебну пажњу заслужили су географски садржаји у основној школи, у којој се постављају темељи свему што ће се изучавати на каснијим узрастима. Њихов квалитет зависи од многих чинилаца, а пре свега од наставног програма, материјалних услова, а највише од стручности учитеља.

Што се програма тиче, захтеви су се односили на добро одмерене и научно утемељене садржаје, који се конституишу трансформацијом научних садржаја у наставне, а разликују се од њих по многим карактеристикама. Ове разлике настају захваљујући дидактичком прилагођавању географских научних садржаја у садржаје наставних предмета Свет око нас и Природа и друштво, који се изучавају током првог циклуса основног образовања и васпитања.

Приликом сачињавања нових наставних програма, научне садржаје су у наставне трансформисале, по правилу, комисије које су именовале просветне власти. Дидактичари су, као и учитељи практичари, на њих мање утицали. Вредност овако сачињених програма била је у томе што су научно засновани, али су најчешће били неодређени и недовољно прилагођени потребама, интересовањима и могућностима ученика. То је постајало нарочито видљиво у млађим разредима основне школе.

Зато се испоставило да је потребно научно преиспитати читав процес трансформације научних садржаја географије у наставне, узимајући у обзир што више чинилаца и аспеката ове сложене проблематике, као што су васпитни и образовни аспект, дидактички аспект, историјски аспект, сагледавање до сада стечених искустава, поређење са искуствима и постигнућима развијених земаља, као и прикупљање мишљења и предлога учитеља, који остварују наставни програм, и ученика, са којима се он реализује.

За потребе овог истраживања, које подразумева историјску, компаративну и дескриптивну методу, конструисани су истраживачки инструменти потребни за свестрано сагледавање проблематике о којој је реч. Они су укрштени са мишљењима ученика и наставника о географским садржајима са којима се упознају и процењени на основу дидактичких критеријума које дефинише савремена педагогија.

Најважнији налази истраживања о коме је реч јесу:

- Да би географски садржаји који се изучавају у млађим разредима основне школе реализовали своје значајне образовне и васпитне капацитете, потребно их је на одговарајући начин дидактички трансформисати, што у предметима Свет око нас и Природа и друштво, који се изучавају у прва четири разреда основне школе, није учињено на најбољи начин.
- Да би се побољшало стање у том погледу, проучен је историјат наставе географских садржаја у Србији, упоређена ова настава са одговарајућом наставом у развијеним европским земљама (Словенији, Финској, Енглеској, Шведској и Француској), описани и вредновани услови у којима се одвија настава, анализирани уџбеници и прикупљена мишљења учитеља који држе наставу поменутих предмета. Посебно је испитано и мишљење ученика о њиховом актуелном програму.
- У наставним предметима Свет око нас и Природа и друштво недовољно се користе васпитни потенцијали географских садржаја, нарочито кад је реч о екологији и формирању научног погледа на свет. Садржаји, осим тога, недовољно прате нова открића у географији као науци и при томе се недовољно користе савремене методе, средства и облици рада, иако има покушаја да се у настави више користе информатичке технологије карактеристичне за савремену школу.

- Учитељи су углавном добро припремљени за свој посао, посебно они са бар неколико година искуства, који су спремни за прихватање новина у настави, нарочито за активну улогу ученика у настави. Други део наставног троугла, који, поред наставника и наставног програма, чине ученици, показао је потребну мотивацију за упознавање географских садржаја и интересовање за одређене теме проистекле из њих. Истовремено се у наставном програму јављају неки садржаји који су им тешки за разумевање (нпр. оријентација у простору), а још више – примену у пракси.
- Уз податке о најважнијим факторима који утичу на успешну трансформацију научних садржаја географије у наставне, Миланка Џиновић је прикупила мноштво података и мишљења о начинима ове трансформације, на основу којих се може унапредити настава географских садржаја у основној школи, што је важно учинити, с обзиром на све већи значај географске културе у скоро свим доменима људског живота и рада.

2) Glavendekić, M., Ivanov, B., Džinović, M., Arsović, B., Mandić, D. (2015). Educational technology in developing public awareness of tree pests and pathogens. *Šumarski list*, 9–10, 455-463. (ISSN:0373-1332) **M 23**

„Образовна технологија у развијању свести у јавности о болестима и штеточинама дрвећа“ јесте рад који проучава ниво знања о болестима дрвећа и штеточинама међу посетиоцима 19. Међународног сајма хортинклтуре, одржаног у Београду 2014. године.

Образовне технологије омогућавају брзо ширење информација о законским прописима, болестима и штеточинама дрвећа и добра су помоћ у реализацији целоживотног учења и побољшања свести јавности. Проблемско учење треба да интегрише садржаје из више извора или субјеката, и то одговара примени мултидисциплинарног приступа у учењу о интегралној заштити шума, зелене инфраструктуре и околине. Једна од основних особина проблемског учења јесте да оно мора бити вредновано у пракси. То је неопходно да би се подигао ниво знања и свести јавности о штеточинама и болестима и побољшала практична примена знања.

3) Благданић, С., Џиновић, М. (2014). Значај и место историјске карте у настави природе и друштва. *Педагогија*, 1, стр. 106–114. (ISSN:0031-3807) **M 51**

Изворни научни рад који историјску карту представља као наставно средство које олакшава сагледавање просторно-временских односа о појавама из прошлости. Циљ овог рада био је да се сагледа какав је положај историјске карте у настави природе и друштва. Извршена је анализа заступљености и методичког приступа историјским каратама у наставном програму за природу и друштво и важећим уџбеницима за овај предмет. Емпиријским истраживањем које је обуватило 222 учитеља аутори су сагледали искуства учитеља о могућностима и евентуалним тешкоћама приликом коришћења историјске карте у млађим разредима основне школе. Анализирани подаци указују да се у наставном програму и уџбеницима за природу и друштво релативно мало простора посвећује методички осмишљеној употреби историјске карте. Оваква ситуација одсликала се и у ставовима учитеља који недовољно јасно сагледавају значај и специфичности примене историјске карте у млађим разредима основне школе.

4) Džinović, M. (2013). Comparative review of geographical contents in the national curricula of some EU countries and Serbia at the primary level of compulsory education. *Journal Plus Education*, 9(2), 126–136. (ISSN:1842-077X) B+

Рад приказује компаративни преглед географских садржаја примарног циклуса обавезног образовања у Србији и земљама Европске уније и омогућује увид у тренутно стање, као и тенденције развоја које карактеришу европске системе образовања. Стечена сазнања су непосредно применљива у пракси уколико се узму у обзир приликом реформе читавог школског система у Републици Србији, а посебно Наставног плана и програма за основну школу у сегменту који се односи на географска сазнања. Нарочито истичемо компаративни приступ који је примењен у овом раду, који ће допринети даљем унапређивању и усаглашавању система образовања у Србији са образовним системима европских земљама. Сазнања до којих је кандидаткиња дошла поређењем наставних програма географије биће корисна и за приближавање европским стандардима, што се од Србије очекује.

5) Циновић, М., Циновић, Д. (2011). Васпитање предшколског детета кроз интегрисане активности упознавања околине и физичког васпитања. *Иновације у настави*, 3, стр. 122–130. (ISSN:0352-2334)

(Рад саопштен на научном скупу међународног значаја на тему: Методичке иновације у основношколском и предшколском образовању и васпитању, на Учитељском факултету 2010. године, штампан у целини у: Иновације у настави, број 3/11) М 63

У раду је, пре свега, извршена анализа активности и садржаја из Основа предшколског и Припремног предшколског програма за васпитно-образовне области Упознавање околине и Физичко васпитање; затим, објашњена је улога и значај интегрисаних активности са циљем повезивања сродних садржаја ради рационализације и свестраног физичког, интелектуалног и емоционалног развоја деце. Интегрисани приступ Упознавању околине и Физичком васпитању у раду са децом предшколског узраста подразумева корелацију њихових садржаја, метода и облика рада. Анализирајући садржаје свих васпитно-образовних области из Правилника о општим основама предшколског програма Физичко васпитање је најпогоднија васпитно-образовна област за интегрисаност, јер дете кроз покрет и игру лакше усвоја одређене садржаје из Упознавања околине, оспособљавајући се за свестрано доживљавање и схватање света који га окружује.

6) Циновић, М., Милановић, К. (2010). Услови за коришћење рачунарске опреме у васпитно-образовном раду са децом предшколског узраста. *Иновације у настави*, 3, стр. 35–44. (ISSN:0352-2334) М 52

Изворни научни рад, чији су предмет мишљења васпитача о хардверској и софтверској опремљености предшколских установа и њиховој оспособљености и спремности да користе и примењују информационе и комуникационе технологије у раду са децом предшколског узраста. Испитивање је извршено у групи васпитача који су на дошколовању на Учитељском факултету у Београду, а раде у предшколским установама на подручју града Београда. Резултати истраживања указују да постоји велика диспропорција између жеља који млади школовани васпитачи имају за унапређивање метода рада у предшколским установама, и лоше хардверске опремљености ових установа, која онемогућава да компетентни и мотивисани васпитачи на овај начин модернизују свој рад. Васпитачи немају искуства у примени овог модерног средства за рад и исказују потребу да се упознају са позитивним и негативним сценаријима употребе информационих и комуникационих технологија у раду са децом предшколског узраста. Један од проблема је и недостатак софтвера на српском језику за рад са овом популацијом.

Наставни рад

Увидом у педагошки рад кандидата уочени су висок ниво стручности, одговорности и доследности; професионалан однос према студентима (према резултатима вредновања квалитета рада од стране студената Учитељског факултета, који су добијени у анонимној анкети, Миланка Џиновић је на скали од 1 до 5 оцењена просечном оценом 4,79); коректан однос према колегама примерен академским нормама понашања, као и многе друге позитивне особине.

Кандидат има разноврсна искуства релевантна за наставни рад, јер је радио на три различита школска нивоа: основношколском, средњошколском и високошколском. Неоспорно је да ће јој педагошко искуство ове врсте у настави бити од посебног значаја за Учитељски факултет, што је, између остalog, препоручује за универзитетски наставни рад.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу увида у поднету документацију кандидата др Миланке Џиновић за избор у звање доцента за ужу научну област Друштвено-хуманистичких наука, анализе педагошког и научно-истраживачког рада, руководећи се критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, а према Закону о високом образовању и Статуту Универзитета у Београду и Учитељског факултета, Комисија подноси следећи закључак:

Др Миланка Џиновић, као једини кандидат који се пријавио на конкурс, припада групи научних радника који се током универзитетског рада афирмисао у научно-истраживачком раду из области Друштвено-хуманистичких наука.

Кандидат је објавио један научни рад у међународном часопису који се налази на SCI листи; један рад у водећем научном часопису националног значаја; један рад са научног скупа објављен у целини и два рада у научном часопису националног значаја.

Према резултатима вредновања квалитета рада од стране студената Учитељског факултета, Миланка Џиновић је оцењена високом оценом од 4,79 (на скали од 1 до 5).

Предлог Комисије

На основу изнетих података, и увида који из њих произилазе, Комисија једногласно предлаже Изборном већу Учитељског факултета да др Миланку Џиновић изабере у звање доцента за ужу научну област Друштвено-хуманистичких наука, за предмет Увод у друштвене науке на Учитељском факултету у Београду.

У Београду, 15. новембра 2015.

Чланови Комисије:

Даница Јивковић

др Љиљана Јивковић, доцент
Географског факултета Универзитета у Београду
за научну област Географија

Вељко Банђур

др Вељко Банђур, редовни професор
Учитељског факултета Универзитета у Београду
за научну област Дидактика

Предраг Ј. Марковић

др Предраг Ј. Марковић, научни саветник
Института за савремену историју у Београду
за научну област Историја XX века